

Jiří MADĚRA, *Pěvecký spolek Čech a Lech v Humpolci 1862–1951*, (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), České Budějovice 2016, 90 s. včetně příloh.

Hodnocení vedoucí práce

Spolky a spolková činnost, jejichž hlavní rozvoj spadá do druhé poloviny 19. století po odeznění éry tzv. neoabsolutismu, znamenaly významný fenomén, který pomáhal nejen vzniku a rozvoji občanské společnosti v habsburské monarchii, do které až do roku 1918 patřily i české země, ale byl důležitým impulzem také pro rozvoj samosprávných komunit a jejich obecního života. Studium této problematiky nám pomáhá pochopit zrod místních městských a obecních elit představujících společenskou vrstvu, jejíž aktivity ovlivňovaly nejen chod obce i její správy, ale i její prosperitu a rozkvět (anebo úpadek). Ke studiu spolkového života se připojil i Jiří Maděra bakalářskou prací, kterou nazval *Pěvecký spolek Čech a Lech v Humpolci 1862–1951*.

Základním zdrojem informací se pro autora stal dobře dochovaný fond studovaného spolku uložený v SOkA Pelhřimov, který obsahuje všechny důležité dokumenty včetně spolkových stanov, kroniky, členské evidence, účetní agendy a podobně. Doplnující informace čerpal i z dalších fondů uložených v témže archivu, ale také z edice humpolecké městské tzv. Kamarýtovy kroniky a z dalších zdrojů. Práci rozčlenil do několika kapitol.

V úvodní pasáži nejprve představuje svůj badatelský záměr. Dále zde provedl rozbor dosavadního bádání a zhodnocení dostupné sekundární literatury k tématu. Navázal pak první kapitolou, která je sice kompilativního charakteru, ale v práci má důležité místo. Autor v ní stručně zrekapituloval dějiny města Humpolce, v němž zkoumaný spolek vznikl a působil. Snažil se přiblížit zejména základní charakteristické rysy tohoto průmyslového sídla a důležité obchodní křižovatky na pomezí východních a jižních Čech, ale i jejich proměny, které měly význam pro vznik spolků, pro skladbu jejich členské základny a samozřejmě i pro jejich aktivity. Navazuje plynule druhou kapitolou, kterou věnoval spolkové činnosti v Humpolci obecně na přelomu 19. a 20. století. Zde přibližuje atmosféru a pohnutky, které ve městě typu Humpolce zrod místních spolků provázely.

Důvody vzniku pěveckého spolku, podněty vedoucí k jeho založení a počátky jeho činnosti do sedmdesátých let 19. století autor přibližuje ve třetí kapitole, na kterou navazuje kapitola čtvrtá věnovaná osobnostem významných členů spolku. V této kapitole dává nahlédnout do tehdejší humpolecké společnosti a do těch jejích vrstev, pro které se členství ve spolcích stalo doslova samozřejmostí a navíc i prestižní záležitostí. Činnost spolku a jeho historie je podrobně rozebrána v následující páté kapitole, kterou autor vnitřně dost podrobně rozčlenil do třinácti kratších podkapitol,

aby mohl názorně přiblížit, jak bohatý byl rozptýl aktivit, které spolek ve městě konal. Zde se také dovídáme o společných aktivitách s jinými spolky a o součinnosti s městskou správou a dalšími institucemi, na příklad školami. Zajímavá je pasáž o vzniku místní základní umělecké školy a o okolnostech, které jej provázely.

V závěrečné pasáži autor rekapituluje dosažené výsledky studia a zamýšlí se nad tím, proč se v jisté době spolkové aktivity přestaly těšit takovému zájmu jako v dřívějších dobách.

Součástí práce jsou poměrně bohaté přílohy, které však v tomto konkrétním případě tvoří její důležitou součást. Na základě dochovaných evidencí autor sestavil seznam členů spolku a také seznam jeho činovníků z let 1862 až 1951. Dále pořídil přesný přepis spolkových stanov. Sestavil seznam spolkem uvedených skladeb a také hostů, stejně jako umělců – rodáků, kteří v Humpolci pod patronací spolku nebo na jeho pozvání účinkovali. Před každou z těchto příloh podrobně uvádí zdroje, z nichž čerpal. Velmi zajímavá je pátá příloha obsahující přehled významných osobností z Humpolecka, které byly nějakým způsobem spojeny s činností spolku (na tento seznam pak odkazuje i v textu práce). Velmi zajímavá a zdařilá je i fotografická příloha.

Práce obsahuje také další nezbytnosti, zejména seznam použitých pramenů, literatury a internetových zdrojů informací, které autorovi sloužily především pro ověření a doplnění názvů hudebních děl a jmen jejich autorů.

Bakalářská práce Jiřího Maděry plně naplnila své zdání a představuje zdařilý a zajímavý pokus o studii z oblasti spolkové historie. Práci proto ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 22. srpna 2016

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.